

[Robert Christensen.]

netop i øjeblikket — en hel del nye pædagogiske forsøg; der foregår en hel del debat om pædagogik, og alle undervisere her i landet prøver vel for sig selv praktisk talt hver dag med noget nyt. Det var vel sådan tidligere i tiden, at det at blive undervist mest var at være passivt modtagende. Det, der er tale om i nutidig pædagogik, er at aktivere dem, der studerer eller er elever i skolen, aktivere til selvarbejde. Det gør man igennem gruppearbejde, det kan man gøre igennem samtaleformen, og dér er der ikke nogen tvivl om, at det er en forbedring af pædagogikken.

I øvrigt vil jeg blot sige om dette, at det er godt, at der sker nogle brydninger; det er godt, der prøves noget nyt; det er godt, man debatterer metoderne. For vi har jo erfaring for, at hver gang vi er i en sådan udviklingsperiode, så er der noget, der bliver stående som noget varigt. Man piller det bedste ud, og man sorterer det dårligste fra, efterhånden som man får erfaringer. Derfor er jeg glad for hele den brydning, der foregår i øjeblikket inden for al undervisning.

Tidligere talere har her i dag været inde på, at en del unge under uddannelse — jeg tør ikke sige, hvor mange det er, men nogle er det jo — mener, at al uddannelse skal være politiserende; man er vel ved at kunne sige det lidt stærkt, at der er nogle, der mener, at uddannelsen skal være samfundsnedbrydende, altså nedbryde det bestående samfund og føre frem til et nyt samfund. Til denne debat vil jeg sige, at det kan man ikke bare godkende. Jeg vil nærmest sige: nej, sådan skal det ikke være.

Det må være meningen, at eleverne igennem faglig viden, igennem modnende og udviklende fag, igennem nye pædagogiske metoder som selvarbejde og selvstudium dels selv og dels ved oplysning lærer om det samfund, vi lever i, lærer både det gode og det dårlige om dette samfund, og at de ud fra denne oplysning, ud fra dette arbejde, udvikler et eget livssyn, en egen livsholdning til mennesker og til samfundet. Jeg er bestemt imod, at man søger at tvinge nogen mennesker til en bestemt holdning.

Jeg kan ikke lade være med at sige her, at jeg tror, der i øjeblikket er mange menne-

sker, også pædagoger, i dette land, der under frisindets hellige fane er meget mere autoritære i deres virkemåde, end vi gamle pædagoger nogen sinde har været. Endelig er det rigtigt, som ministeren nævner, at vort hidtidige system har jo været med til at uddanne mange af dem; der i kraft af uddannelsen gør sig gældende i debatten for at ændre samfundet.

Efter disse almindelige bemærkninger vil jeg sige noget om de enkelte led i vort uddannelsessystem og de enkelte punkter i redegørelsen.

Et stort flertal i dette folketing har besluttet, at folkeskolen nu skal være 9-årig, ikke straks, men i løbet af kort tid, at denne folkeskole skal være en almen, udelt linje, og at der inden for folkeskolen skal være frit valg imellem nogle fag, ikke alle, men nogle fag, samt at der skal være frihed med hensyn til, om man ønsker at underkaste sig prøver i fag eller man ikke ønsker det. Jeg vil sige, at denne beslutning må vi nu føre ud i livet på så god en måde, som vi kan.

Vi har også besluttet, at der skal gøres noget mere for den del af børnene og de unge, der hidtil har været noget forsømt. Jeg tænker her på de handicappede, ikke alene de fysisk handicappede, men vel endnu mere de psykisk handicappede, jeg tænker på mange børn, som vi populært kalder de adfærdsvanskelige. Hvis de har vanskeligheder med adfærden, er det ikke altid sikkert, det er børnenes egen skyld; vanskelighederne kan stamme andre steder fra, det kan være fra hjem, det kan være fra samfundet i al almindelighed. Derfor er det rigtigt, at disse ikke fremtidig bliver forsømt, men at der bliver gjort meget for dem ved skolepsykologisk bistand m. m.

I samme beslutning er det også medtaget, at skolevæsenet skal give et tilbud på dels et 10. år, dels en linje med prøver lig realksamensprøverne, og fra venstres side venter vi os meget af det tilbud, der skal gives om en bred erhvervsmæssig grunduddannelse. Vi er også interesseret i, at man bevarer og udbygger vore efterskoler, ungdomskostskoler og ungdomsskoler, sådan at de ikke alene som hidtil er et formelt alternativ til de offentlige skoler, men også virkelig reelt bliver et alternativ. Vi tror,